

Justitsministeriet
Att.: Justitsminister Peter Hummelgaard
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den: 22. januar 2025

Sagsnr.: 20/13517

Høringssvar over forslag til Lov om offentligt ansattes ytringsfrihed

Dansk Sygeplejeråd vil gerne takke for muligheden for at komme med kommentarer til lovforslaget om offentligt ansattes ytringsfrihed. Dansk Sygeplejeråds høringssvar afgives som et supplement til Fagbevægelsens Hovedorganisations høringssvar, som Dansk Sygeplejeråd bakker op om.

Dansk Sygeplejeråd har i mange år arbejdet for, at offentligt ansattes ytringsfrihed lovfæstes og på den baggrund ser vi lovforslaget som et positivt skridt i den retning fra regeringens side.

Dansk Sygeplejeråd havde imidlertid gerne set, at lovforslaget gik videre end til udelukkende at lovfæste de allerede gældende regler i form af den praksis, der er fra Ombudsmandens udtalelser, retspraksis og fagretlige sager. Det skyldes ikke mindst, at det efter vores opfattelse vil være gavnligt for patientsikkerheden, hvis sygeplejersker og andet sundhedspersonale i højere grad bidrager til den offentlige debat og står frem, når de oplever kritisable forhold.

Mere konkret havde Dansk Sygeplejeråd gerne set, at lovforslaget indeholdt en større beskyttelse af de offentligt ansattes ytringsfrihed i form af delt bevisbyrde og godtgørelse, som fastlægges i overensstemmelse med principperne i lige- og forskelsbehandlingsloven.

Dansk Sygeplejeråd foretog i 2023 en Megafonundersøgelse, der desværre viste, at

- 38% af sygeplejerskerne angiver, at de har oplevet kritisable forhold på deres arbejdsplads, som de mener, at offentligheden burde have kendskab til.
- 9% af dem, der har oplevet kritisable forhold, har fortalt offentligheden om disse. Det svarer til, at 34% af sygeplejerskerne har oplevet kritisable forhold på arbejdspladsen, men ikke fortalt offentligheden om disse forhold.
- 23% ytrer sig ikke, fordi de tidligere har oplevet, at de eller kollegaer er blevet mødt med kritik/sanktioner fra ledelsen side ved offentlige ytringer. Og 25% tør ikke ytre sig af frygt for at blive fyret.

Undersøgelsen understøtter behovet for, at der sikres en større beskyttelse af de offentligt ansattes ytringsfrihed.

Derudover vil Dansk Sygeplejeråd opfordre til, at man overvejer at udvide lovforslagets anvendelsesområde til også at omfatte privatansatte, der udfører opgave for det offentlige. Her tænker vi bl.a. på sygeplejersker, udsendt af private vikarbureauer, sygeplejersker ansat på privathospitaler og sygeplejersker ansat i læge- og speciallægepraksis.

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Dansk Sygeplejeråd finder, at beskyttelseshensynet for disse grupper er lige så stort som for de offentligt ansatte sygeplejersker i stat, regioner og kommuner, når det holdes op overfor lovforslagets formål, som er at "bidrage til at kvalificere den offentlige debat uden frygt for negative ansættelsesmæssige reaktioner".

I Dansk Sygeplejeråd har vi omkring 4.800 medlemmer, som er ansat på disse områder, og som qua deres daglige sygeplejefaglige virksomhed og indsigt er lige så vigtige aktører som de af vores medlemmer, der er ansat i stat, regioner og kommuner.

Dansk Sygeplejeråd vil derudover opfordre til at man overvejer, at forbuddet mod "negative ansættelsesretlige reaktioner på grund af ytringer, som fremsættes på egne vegne" udvides til også at gælde ved manglende ansættelse eller blokering fra at få vikararbejde på regionernes hospitaler og i kommunerne. I Dansk Sygeplejeråd ser vi desværre eksempler på, at medlemmer ikke tilbydes faste ansættelser og eller blokeres fra at få vikarvagter på hospitalerne/kommunerne, hvis de har ytret sig negativt eller kritisk i den offentlige debat om forholdene på afdelingerne/kommunerne mv.

Som retsstillingen er i dag, er der begrænsede muligheder for at føre sager og herunder løfte bevisbyrden for, at det er den eller de negative eller kritiske ytringer, der gør, at den/de pågældende ikke tilbydes faste stillinger eller får vagter fra vikarbureauerne.

Dansk Sygeplejeråd opfordrer samlet til, at effekten af lovens evalueres indenfor en kortere periode og at det sker ved nedsættelse af en arbejdsgruppe med inddragelse af arbejdsmarkedets væsentligste parter.

Med venlig hilsen

Dorthe Boe Danbjørg
Forkvinde, Dansk Sygeplejeråd